

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**“Феномен біоетики та біобезпеки
як індикатор стану медичної науки”**

*Матеріали реферативної конференції
присвяченій засновнику біоетики В.Р. Поттеру*

м. Харків
19 лютого 2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

АЩЕУЛОВА Т.В. (голова)

СМИРНОВА В.І. (заступник голови)

АМБРОСОВА Т.М., КОМПАНИЄЦЬ К.М.,

Усі матеріали подаються в авторській редакції

не погодилися б відвідувати заклади, в їх обслуговуватимуть працівники, які повністю вилікувалися від туберкульозу, а 33% - не погодилися б працювати з ними. 43% опитаних відповіли, що вони взагалі намагаються триматися подалі від людей, які перехворіли на туберкульоз.

Таким чином, 92% опитаних декларували абстрактне співчуття до хворих. Але при цьому 95% погодились принаймні з одним стигматизуючим або дискримінуючим твердженням по відношенню до хворих на туберкульоз. Це ще раз підкреслює той факт, що в нашому суспільстві вкрай необхідна просвітницька робота та підвищення толерантності та співчуття до хворих на інфекційні хвороби та на туберкульоз зокрема.

КОНЦЕПЦІЯ «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я» В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БІОБЕЗПЕКИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Поливянна Ю. І.

Харківський національний медичний університет, кафедра епідеміології.

Забезпечення біобезпеки людства неможливо без концептуального підходу «Єдине здоров'я». Інфекції, в тому числі спричинені стійкими до антибіотиків бактеріями, грибами, вірусами та іншими патогенами, не визнають меж і можуть розповсюджуватись серед людей, тварин та навколишнього середовища. Транспортування харчових продуктів доволі часто здійснюється на великі відстані, що може сприяти розповсюдженню забруднення продуктів патогенами та хвороб, небезпечних для людини. Це диктує необхідність пильного контролю зі сторони відповідних органів, які зможуть захистити споживачів. Такі міжнародні організації як Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Європейська Агенція з безпеки продуктів харчування, Всесвітня організація сільського господарства та продовольства при ООН (ФАО), Міжнародне епізоотичне бюро (МЄБ) розробили концепцію «Єдине здоров'я», стратегією якої є профілактика та стримання захворювань, спільних для рослин, тварин та людей, так як здоров'я людини залежить від здоров'я тварин та стану навколишнього середовища. Концепція «Єдине здоров'я» передбачає, що фахівці громадського здоров'я, захисту здоров'я тварин і рослин, продовольчого забезпечення і оточуючого середовища працюватиме разом і виявлятиме та мінімізуватиме ризики для забезпечення біобезпеки.

Багато інфекцій тварин (зоонозів) можуть передаватися людині через контаміновану їжу, інколи під час контакту з хворою твариною або під час забою. Однією з таких хвороб є сальмонельоз. Бактерії роду *Salmonella* входять до п'ятірки мікроорганізмів - основних збудників харчових отруєнь. Розповсюджене носійство та контамінація сальмонелами продуктів тваринного походження призвели до того, що не вдається не тільки знизити, а й стабілізувати ситуацію щодо цієї хвороби, незважаючи на всі профілактичні заходи, що проводяться. В Україні захворюваність на сальмонельоз людей нестабільна і все ще на високому рівні. У 2016 р. в Україні

інтенсивний показник захворюваності на сальмонельоз склав 20,91 на 100 тис населення, у 2017 р. - 17,35 на 100 тис. населення та 18,18 на 100 тис. населення в 2018 р.. Останнім часом в Україні спостерігається зростання спалахової захворюваності на сальмонельоз, де фактором передачі інфекції стають продукти тваринницького виробництва: курячі яйця, м'ясо птиці, свиней, великої рогатої худоби та молочна продукція.

Частіше споживачі у всьому світі придбають м'ясо птиці на різних торгових об'єктах. У останні роки все частіше з птахівницької продукції виділяється серовари *Salmonella*, неспецифічні для птиці, які викликають захворювання у людей.

Свиняча продукція також є однією з головних харчових причин сальмонельозу. Харчова продукція з яловичини рідше стає фактором передачі сальмонельозу. Реєструються випадки на сальмонельозу, які виникають після контакту з домашніми тваринами (котами, собаками, рептиліями, птахами).

Тварини можуть захворіти на сальмонельоз або стати носіями цієї хвороби через поїдання контамінованого корму. Через це ФАО та ВООЗ розробили Codex Alimentarius для кормів. Цей кодекс спрямований на зведення до мінімуму та запобігання потрапляння небезпечних харчових продуктів на ранній стадії продовольчого ланцюга. Завдяки цьому, виробники кормів для тварин та робітники тваринних господарств стали більше піклуватися щодо цієї проблеми та усвідомлювати її серйозність.

Ще однією з проблем є те, що все частіше зустрічаються антибіотикорезистентні серотипи *Salmonella*, які виділяють від птиці, домашньої худоби, приміщень їх утримання та кормів, і резистентність котрих формується переважно до бета-лактамних антибіотиків, які широко використовуються по всьому світу.

Концептуальний підхід стратегії «Єдине здоров'я» спрямовує забезпечення на належному рівні санітарно – ветеринарного контролю за якістю харчової продукції, починаючи з сільськогосподарських хазяйств до попадання її на стіл споживача. Прийняття стратегії ВООЗ, ФАО та МЕБ «Єдине здоров'я» Україною зможе забезпечити біобезпеку у медицині, ветеринарії, сільському господарстві та сприяти соціальному та економічному розвитку України. Спільна діяльність фахівців різних галузей створює умови для забезпечення біобезпеки в сучасних умовах.

ФЕНОМЕН БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ
ЯК ІНДИКАТОР СТАНУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ

Матеріали реферативної конференції
присвяченій засновнику біоетики В.Р. Поттеру

Харківський національний медичний університет, кафедра пропедевтики
внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки
Пр. Науки 4, м. Харків, Україна 61022
e – mail: pim1bioethics@gmail.com